

Даниел Бергнър - „Какво искат жените“

По темата за жените и секса Меридит Чийвърс беше обърнала гръб на цивилизования свят. Социалните конвенции, списъкът с грехове, недоказуемите въздействия – всичко това беше загърбено. „Посветих много време – сподели тя – на опитите да изровя от главата си някаква представа за живота на проточовеците.“

За първи път се срещнах с Чийвърс преди седем години, когато тя беше в средата на трийсетте. Беше обула черни ботуши с висок ток, стегнати с връзки почти до коленете, носеше стилни тесни очила с правоъгълна форма. Русата ѝ коса се стелеше върху черна блуза с деколте тип лодка. Беше млад, но вече изтъкнат учен, избрал дисциплина, чието име – сексология, звучи като шега, като погрешно сдвояване на префикс и суфикс, на елементарни познания и ерудиция. Стремехът към „помирение“ между секса и логоса продължава да е във фокуса на вниманието – амбициите в тази област винаги са били големи. Мечтите на Чийвърс също. Тя се надяваше да вникне в механизмите на психиката, размишлявайки върху начина на живот, лишен от последиците на културното развитие и възпитанието, на всичко, което е научено, и да се домогне до истината за първичната, „оголена“ женска същност – един фундаментален набор от откровения за секса, които всъщност са неговата сърцевина.

Мъжете са животни. По отношение на ероса сме приели това твърдение като някаква психологическа аксиома. Обществото опитомява и често ограничава мъжете и все пак не ги потиска до такава степен, че да са принудени да крият естествените си склонности, и те, мъжете, ги манифестират по безброй начини – чрез порнографията, безразборните връзки, неизменния втрещен поглед в гъвкавите тела, мяркащи се наоколо им. И това се потвърждава от неизброимите научнопопулярни писания: в мъжкия ум лесно взимат надмощие нисшите, по-слаборазвитите невронни участъци на мозъка; мъжете са програмирани от природата да се взират похотливо всеки път, когато регистрират с поглед определени физически характеристики и пропорции като например идеалното съотношение талия–ханш 0,7, което, изглежда, разпалва всички хетеросексуални мъже на планетата, от Америка до Гвинея-Бисау; мъжете са задължени, отново под диктата на законите на еволюцията, да увеличат шанса за просъществуването на своите гени във вечността, а оттук следва, че са принудени да разпръскват семето си, т.е. да копнеят за колкото може повече пропорции от типа 0,7. Но защо да не определяме и жените като животни? Чийвърс се опитваше да разкрие основанията за подобен въпрос.

Тя беше извършила проучвания в редица градове: в Ивънстън, щата Илинойс – изследване, направено наскоро след проучването в Чикаго, след това в Торонто и накрая в Кингстън, Онтарио – изследване, осъществено напълно самостоятелно, малко като обхват и деликатно. Летището в Кингстън е малко по-голямо от хангар. Белокаменната архитектура на града примамва със своята солидност и непроницаемост, ала това не прогонва усещането, че скромната централна търговска зона, обособила се на миниатюрното място, където езерото Онтарио дава отток на река Сейнт Лорънс, не е по-впечатляващо от своя праобраз – онзи френски пункт за търговия с кожи от XVII в. Кингстън е домът на Университета „Куинс“, уважавана институция на знанието, в която Чийвърс беше професор по психология, но градчето е твърде мрачно и бедно и не е трудно да си

представим някогашната празнота, липсата на сгради и тротоари, наличието на вечнозелени растения, сняг и нищо повече.

Когато я посетих там, мястото ми се стори подходящо. Защото, за да стигне до прозренията, към които се стремеше, тя не само трябваше да отстрани обществените кодове. Тя трябваше да се освободи и от всички улици, от всички материални и нематериални структури, влияещи върху съзнанието и подсъзнанието. Тя искаше да възсъздаде онзи „чист“, необременен първоначален контекст, за да може после да заяви: „Ето къде е сърцевината на женската сексуалност“.

По разбираеми причини такива условия за провеждане на изследователска дейност никой не може да осигури. Също толкова неоспоримо е, че чиста, първична среда никога не е съществувала, защото проточовеците, нискочелият хайделбергски човек и родезийският човек, които са наши прародители отпреди стотици хиляди години, са имали протокултура. Но това, което Чийвърс притежаваше, беше плетизмограф – миниатюрна крушка и светлинен сензор, който се поставя във вагината.

Ето какво правеха пациентките, разполагайки се върху кафяв стол, тапициран с изкуствена кожа, дело на La-Z-Boy, в малката, слабо осветена лаборатория на Чийвърс в Торонто, в която тя за първи път ми спомена за експериментите си. Полуизлегната на въпросния стол, всяка пациентка гледа серия от порнофилмчета на един стар, обемист компютърен монитор. Дългата два инча прозрачна тръба на плетизмографа осветява стените на вагината и регистрира отразената светлина. По този начин се измерва кръвотокът към вагината. Приливите на кръв пораждат процес, наречен вагинална трансудация – просмукване на влагата в клетките на лигавицата на канала. Така, индиректно, плетизмографът измерва влажността на вагината. Това е начин да се заобиколят „смуценията“, които умът причинява, да се неутрализира вмешателството на „репресивните“ горни участъци на мозъка и да се покаже какво възбужда жените. Записвайки се за участие в изследването, пациентките на Чийвърс се идентифицираха като хетеросексуални или лесбийки. Ето какво всъщност наблюдаваше всяка от тях: Жена с пищни форми се е излегла под тялото на своя любовник – в гора, върху одеяло в цвят милитъри. Косата на мъжа е късо подстригана, раменете – широки. Той подпира торса си на силните си, здрави ръце и се хлъзва в нея. Тя повдига бедра и го притиска с прасците си. Темпото на тласъците постепенно се усилва, мускулите на задните му части започват да пулсират, тя изопва пръсти и сграбчва трицепсите му. След всеки деветдесетсекунден порноклип пациентките гледат видео, което връща показанията на плетизмографа в изходно състояние. Камерата регистрира „назъбени планини“ и си почива върху „заравненостите на платото“.

После се появява гол мъж на плажа. Гърбът му е с форма на буква V, а от изпъкналите му мускули погледът на зрителя се насочва към слабините над стегнатите му бедра. Той мята камък към плискащите се вълни. Гръдният му кош е масивен. Същото се отнася и за задните му части, но няма и намек за подкожна тлъстина. Крачи бързо покрай стръмен скалист участък. Пенисът му е отпуснат и се полюшва настрани. Запраща още един камък към водата и изпъва внушителния си гръб.

Стройна жена с деликатно овално лице и черна къдрава коса е седнала на ръба на огромна вана. Кожата ѝ има загар, ареолите ѝ са тъмни. Друга жена се изправя от водата, мократа ѝ руса коса е събрана зад ушите. Тя мушва лице между бедрата на брюнетката и започва да движи езика си енергично.

Застанал на колене, брадат мъж ближе порядъчно голям penis, навирен пред съвършен мускулист корем.

Жена с дълга черна коса се е навела и се е подпряла на облегалката на един шезлонг, гладките ѝ задни части са вирнати нагоре. След малко намества слабото си и загоряло от слънцето тяло върху бялата тапицерия. Краката ѝ са дълги, гърдите ѝ са едри и стегнати. Тя облизва върховете на пръстите си и гали своя клитор с тях. После прибира разперените си колене. С другата ръка манипулира гърдата си. Бедрата ѝ се трият едно в друго и бавно се повдигат.

Мъж прониква в друг мъж, а последният пъшка признателно; жена свива и изпъва крака в самостоятелна гола сесия от упражнения за загарване; очилат мъж с изваяно тяло лежи по гръб и мастурбира; мъж смъква черните прашки на партньорката си и започва да я третира с език; жена възсяда друга жена, която е надянала колан с дилдо (изкуствен penis).

После се появява двойка човекоподобни маймуни от вида бонобо. Те пробягват през тревиста поляна, на преден план е розовият, еректирал член на мъжкия екземпляр. Женската рязко се навежда, ляга на тревата и вдига краката си във въздуха. Партньорът ѝ мушка половия си орган в нея, а докато траят бесните тласъци, женската изтегля ръце над главата си, сякаш за да се отдаде на удоволствието докрай.

Удобно разположилите се на стола пациентки на Чийвърс, били те хетеросексуални или лесбийки, се възбуждат светкавично от всички тези гледки, включително от съвкуплението на маймуните. Да се вгледаш в данните, акумулирани посредством плетизмографа, означава да се сблъскаш с демонстрация на анархистична сексуална възбуда. Това бяха първите ми впечатления от усилията на сексологията да разбули мистерията на женското желание. Съпругът на Чийвърс, психолог, чиито възгледи смятам да проуча във връзка със следваща моя книга, посветена на секса, ме въведе в нея. Скоро разширих познанията си не само благодарение на Чийвърс, но и покрай контактите си с редица изследователки, които тя определяше като „критична маса“ от жени учени, решени да разгадаят проявленията на ероса при нежния пол.

Сред тях бяха Марта Меана със своя хайтек уред за айтракинг и Лиза Даймънд с нискотехнологичните си дългосрочни изследвания върху еротичния живот на жените. В групата влизаше и Тери Фишър със своя полиграф – т.нар. детектор на лъжата. Мъже също бяха включени в този проект. Участваше Ким Уолън със своите маймуни и Джим Пфаус с прословутите си плъхове. Част от екипа беше Адриан Туитен – с генетичния скрининг и специално проектираните афродизиаци – либридо и либридос, медикаменти, които бяха тествани в клинични проучвания в САЩ и бяха получили одобрение от Комисията за храните и лекарствата (FDA).

Докато ме развеждаха из своите лаборатории и животински обсерватории, аз се вслушвах и в разказите на множеството жени, които срещам всекидневно и които споделяха опита си, съкровенията си желаниа, но също объркването и недоумението, свързано със собствената им сексуалност. Някои от техните истории са вплетени в текста на тази книга. Сред тях е Изабел, жена в началото на трийсетте, измъчвана от фундаменталния въпрос дали да се омъжи за красивия си приятел, който я боготвори и към когото някога е изпитвала влечение, но желанието ѝ постепенно се е изпарило. Случвало се да седнат в някой бар и по някое време тя да възкликне: „Целуни ме така, сякаш никога не сме се срещали досега“. Не че той не отговарял на желанието ѝ, не че не ѝ въздействал, но ефектът бил слаб и страстта постепенно утихвала. Момчето дори ѝ се присмивало, повтаряйки ѝ, че не бива да го моли за такива неща. „Та аз дори не съм навършила трийсет и пет години“, оплака ми се тя. „А трепетът? Нима никога повече няма да го изпитам?“ Сещам се и за Уенди, която е с десет години по-възрастна от Изабел. Уенди се беше записала за тест с либридо и либридос, за да види дали експерименталното хапче би могло да компенсира дефицита на страст, който беше застигнал семейството ѝ, дало живот на две деца.

Сред останалите пациентки беше Черил, която бавно и предпазливо се опитваше да си върне чувствеността, след като тялото ѝ беше претърпяло хирургическа интервенция за отстраняване на тумор. Ема, която настояваше да проведем първия си разговор в стриптийз клуба, където е изкарвала прехраната си десетилетие по-рано, не се появява в тези глави, но ги изпълва с живот, макар този процес да е невидим за очите. Интервюирах, интервюирах и пак интервюирах с надеждата да събера колкото може повече гледни точки, а накрая съвременната наука и гласът на жените се сляха в очевидни изводи:

Женското сексуално желание, неговият естествен обхват и инстинктивната му мощ е недооценена и потискана енергия дори в наши дни, когато сексът ни залива отвсякъде и ни се струва, че задръжките са паднали окончателно.

Независимо от схващанията, които съвременната култура продължава да насажда, тази сила рядко е в състояние да се прояви, развихри и съхрани при наличието на емоционална близост и безопасност. Тъкмо върху това твърдение акцентира Марта Меана, независимо дали е застанала пред своя айтракинг уред, или край подиума на казиното.

Едно от най-удобните допускания, представляващо утеха главно за мъжете, но поддържано и от нежния пол, а именно, че женският ерос е пригоден в по-голяма степен за моногамия, отколкото мъжкото либидо, е вярно колкото вълшебна приказка. Моногамията е сред най-здраво установените и най-високо ценените от нашата култура идеали. Може да поставим този стандарт под съмнение, чудейки се дали не се опитват да ни заблудят, може дори да се провалим в съблюдаването му и въпреки това го приемаме като нещо окуражително и безусловно правилно. Той определя характера на романтичните ни стремления; той диктува структурата на нашите семейства и семейните ни мечти; той формира убежденията ни по темата за добрите родители. Моногамията е (или чувстваме, че е) част от онази съдбовна плетеница, която приобщава индивидите, превръща ги в общество и не позволява то да се разпадне.

Съгласно този стандарт жените се възприемат като по-естествени съюзници, бранители и детегледачки, а предвид тяхната сексуална натура, поне от биологична гледна точка, и като способни да бъдат предани. Държим се здраво за тази приказка. Държим се за нея не без помощта на еволюционната психология – дисциплина, чиято основополагаща сексуална теория сравнява мъжете и жените; и макар тази теория да е непопулярна и уязвима, тя просмуква съзнанието ни и успокоява страховете ни. А междувременно фармацевтичните компании издирват медикамент, лек за жени, който да ги изцери от моногамията.